

Het borsbeeld van Bolivar

Generaal Simon Bolivar nam het bevrijdingswerk van Miranda over en maakte in 1822 Venezuela voor de tweede keer politiek onafhankelijk van de Spaanse overheersing. Ieder jaar neemt de ambassadeur van Venezuela, uit erkentelijkheid, deel aan de feesten in Valmy.

Dumouriez of Kellermann : wie was de overwinnaar van Valmy ?

53 jaar oud, was Dumouriez verantwoordelijk generaal over het leger. Na Valmy behaalde hij de overwinning bij de Slag van Jemmapes in België. Na de nederlaag bij Neerwinden echter en om verschillende andere redenen, liep hij in 1793 over naar de vijand. Hij stierf in Engeland in 1823 en liet de eer van de overwinning bij Valmy aan Kellermann. Geen enkel beeld werd ter zijner eer opgericht.

Heeft de slag bij Valmy werkelijk plaatsgevonden ?

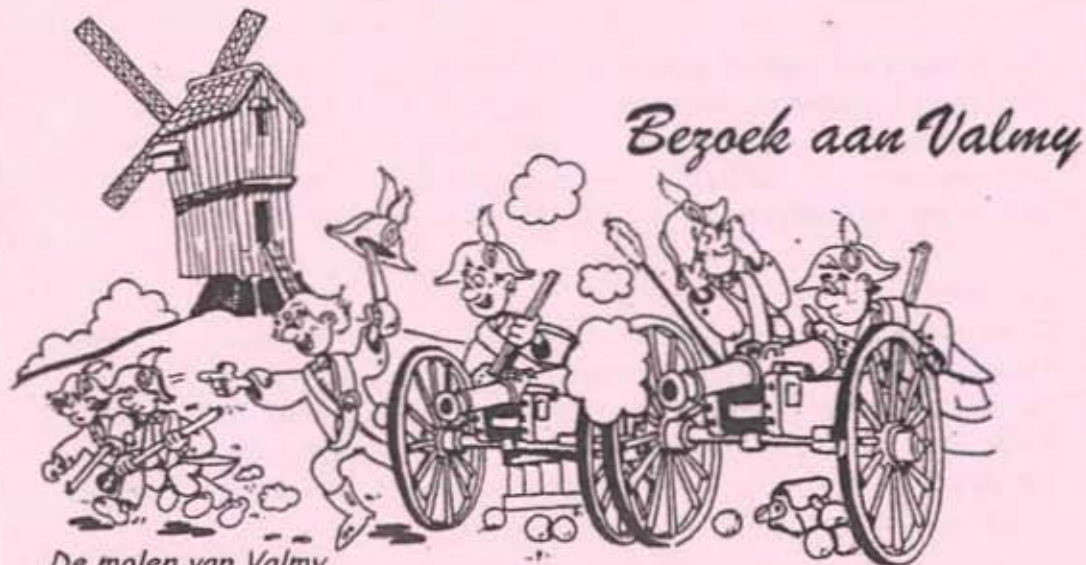
Geschiedkundigen hebben verscheidene hypothesen naar voren gebracht om te verklaren dat de Slag bij Valmy slechts een artillerieduel was : het slechte weer, de zieke soldaten (de legende van de zure druiven), diplomatieke of financiële overeenkomsten, het deel uitmaken van vrijmetselaarsloges, etc.

De geboorte van de Republiek

Hoewel men zich dat toen niet onmiddellijk realiseerde, betekende de Slag bij Valmy op 21 september 1792 de geboorte van de Republiek.

Op schift gesteld en uitgegeven door :
VVV Kantor van Argonne
5 Place du Général Leclerc
51800 SAINTE MENEHOULD

tél 03.26.60.85.83
fax 03.26.60.27.22

De molen van Valmy

De eerste windmolen, die niet precies op de plaats van de huidige molen stond, werd op last van Kellermann verwoest op de dag van de veldslag, daar hij een uitstekend richtpunt vormde voor het artillerievuur van de vijand. Hij werd herbouwd met het geld van oorlogsherstelbetalingen, maar werd in het begin van de XIX de eeuw, -zoals alle molens in Frankrijk -afgebrocken, want nutteloos geworden.

In 1939 werd ter gelegenheid van de 150 ste verjaardag van de Franse Revolutie, een molen aangekocht in Vlaanderen . Deze werd echter, door oorlogsomstandigheden, niet afgebouwd en pas op 20 september 1947 feestelijk onthuld.

Volgens de oorspronkelijke opzet moest de molen draaien om zijn as om "voor de wind te komen". In verband met "ouderdomsslijtage" echter moest hij geplaatst worden op een gemetselde vaste basis.

Ter gelefenheid van de feestelijkheden, ter herdenking van het feit dat de Franse Revolutie tweehonderd jaar geleden plaatsvond, draaide er een verlicht rad als symbol van het draaien van de wieken die zo lang hadden stilgestaan.

De plaats van de veldslag

Vier orientatietafels geven de positie van de troepen aan. Het centrum van het Franse leger bevand zich bij de molen (hoogte 202 meter). De vijandelijke legers stonden op de Côte de la Lune (Maanhelling) - hoogte 200 meter - op ongeveer 2 km in vogelvlucht.

Het terrein van de veldslag was sterk geaccidenteerd : let op de steile die naar het bosje voert. Deze velden werden toen nog niet bewerkt : er liepen alleen maar schapend rond. (Vandaag nog het Kerstfeest van de Herders in Braux Sainte Cohière). We moeten tevens in aanmerking nemen dat zware regenval het terrein ongeschikt had gemaakt voor een cavalerie-aanval.

Welke legers stonden tegenover elkaar ?

Het Franse leger bestond uit in totaal ongeveer 50000 man, beroepsmilitarissen en vrijwilligers. Het vijandelijke leger telde 42222 Pruisen, 49000 Oostenrijkers, 6000 soldaten uit Hesse en 15000 "émigrés" (=Fransen die in verband met de Revolutie naar andere landen waren uitgeweken).

De Kapel

In deze Kapel rust het stoffelijk overschot van prinses Henriette Lucie Frédérique Caracciolo Ginetti, hertogin van Atripolda, achterkleindochter van Klermann. Mede door haar giften was het mogelijk de gedenktafel in te richten. De bijzetting in de Kapel heeft in de jaren 20 plaatsgevonden. Let op het schild met de wassende maan. De veldslag heeft trouwens lange tijd de naam gedragen van "de veldslag van de maan".

Het standbeeld van generaal Kellermann

De beeldhouwer Barrau heeft Kellermann uitgebeeld met in de linkerhand de hoed met veren in de driekleur, de sabel geheven in de rechterhand, de mond ver open in de beroemde uitroep "leve de natie", teneinde zijn troepen aan te vuren.

Het monument is onthuld in 1892, ter gelegenheid van het feit dat de veldslag 100 jaar geleden plaatsvond. François Christophe Kellermann kwam uit Strasburg en was ten tijde van de veldslag 57 jaar. Hij was de verantwoordelijke generaal voor het leger dat in het centrum opgesteld stond. Napoleon zou hem in 1804 tot maarschalk benoemen en hem in 1808 de titel van Hertog van Valmy geven. Tijdens de Restauratie werd hij Pair de France. Hij overleed in 1820 in de leeftijd van 85 jaar.

De stenen pyramide

In een loden kist hier het hart van de beroemde generaal Kellermann wende, zoals op de inscriptie te lezen is, dat zijn hart zou rusten temidden van zijn moedigen soldaten. Het stoffelijk overschot van de generaal bevindt zich op het kerkhof Père Lachaise in Parijs.

Goethe's beroemde woorden

Op de voorkant van het monument kan men deze zin lezen : "op deze dag en vanaf deze plaats begon een nieuw tijdperk in de geschiedenis der mensheid". Johann Wolfgang Goethe, geboren in 1749, Duits schrijver en politicus, volgde de leger en had - voor anderen - het belang van de veldslag bij Valmy begrepen (Eén dag na de veldslag werd in Frankrijk de Republiek uitgeroepen).

De kanonnen rond het monument

Deze kanonnen zijn niet dezelfde, die gebruikt werden tijdens de slag : zoals men kan vaststellen bij het lezen van de inscripties op de affuit. Het zijn Engelse kanonnen, waarmee Nederlandse schepen waren uitgerust. Deze schepen werden door generaal Pichegru veroverd tijdens de slag bij Den Helder.

Het Gribeauval kanon

Het FRANSE LEGER WAS UITGERUST MET HET GEHEEL NIEUWE Gribeauval kanon (naar de naam van zijn ontwerper) : sterk, betrouwbaar en zeer wendbaar. Het kanon kan per minuut 2-3 kogels tot op een afstand van 1800 meter voldoende trefzeker afschieten. Het kaliber is 4-8 en 12, naargelang het gewicht van de kogels in ponden. De kogels waren bijzonder geducht als men erin slaagde ze op 500 meter te laten ricocheteren. Ontworen in 1764 zou het Gribeauval kanon de roem van de legers van Napoleon betekenen en pas in 1829 worden vervangen. Het geweer dat men gebruikte was het model uit 1777 : weinig doeltreffend, niet zuiver schietend, niet erg betrouwbaar bij regen, in de mate zelfs dat men het vuur pas opende als de vijand op een afstand van ongeveer 100 meter was.

Het beeld van Miranda

In maart 1792 voor de tweede keer in Frankrijk aangekomen, werd Francisco de Miranda, afkomstig uit Venezuela, op aanraden van Danton benoemd tot korporaal in het Maas-leger. Na enige kranige militaire staaltjes werd hij tot generaal benoemd en nam deel aan het artillerieduel. Weer terug in Zuid-Amerika vocht hij aan de zijde van Bolívar voor de onafhankelijkheid van zijn land. Verslagen door de Spanjaarden werd hij in Cadix gevangen genomen, waar hij in 1816 overleed... op 14 juli (de dag waarop Frankrijk de Franse Revolutie herdenkt).

